

Et krydstogt i et lille tomastet træskib med plads til kun 12 passagerer i det sydvestlige Tyrkiet, hvor Middelhavet og Det Ægæiske Hav møder hinanden, bringer én helt tæt på både den smukke natur og de andre om bord.

Tekst og foto: Lars Johansen

Logbog

fra det gode liv

Dag 1

Skib: Naviga
Dato: 5. maj 2012
Position: Gümüslük, Tyrkiet, 37°2’ N, 27°14’ Ø
Dagens vejr: Solrigt, 25-27 grader. Vindstille
Stemning om bord: Høfligt imødekommende

»**DANMARK?** Åh, jeg var vild med »The Killing«. Jeg købte den som et DVD-box-sæt og så hele sæsonen på en uge. Hun var fantastisk, hende pigen i sweateren.«

Det skal hurtigt vise sig, at Sofie Gråbøl, og »Forbrydelser«, bliver et tilbagevendende samtaleemne om bord på Naviga – en smuk træ-tomaster af den traditionelle tyrkiske gület-type, som vi netop har entret ud for landsbyen Ortakent 25 minutter vest for Bodrum.

Australske Lesley, en »fornuftig« pige et sted i 40erne, er nemlig ikke den eneste på vores cruise, der har set den danske tv-serie. Og inden hun og hendes 20-25 år ældre britiske i-den-grad-livsnydende rejseledsager Elizabeth (»Vi er IKKE et par. Vi kan bare godt lide at rejse sammen.«) skal videre over på søsterskibet Nemesis, som ligger fortojret side om side med Naviga, får vi snakket lidt dansk tv. Lesley har nemlig hørt, at »Broen« også skulle være god?

Her ved frokosttid har cirka halvdelen af passagererne til den kommende uges cruise indfundet sig. Resten skal vi samle op i Gümüslük, efterhånden som de drypvis kommer flyvende ind fra forskellige steder i Europa.

Den blot 28-årige kaptajn Hakan Uguz, nobelt klædt helt i hvidt, byder velkommen om bord og viser os én efter én ned til vores kahytter – der er otte styk med plads til i alt 12 passager. Da jeg træder ind i min, som ligger i styrbords-siden, er det som at komme ind i et gammeldags træsommerhus. Her er lige akkurat plads til to køjer og et skab til ens tøj. Oprindeligt var her mere rummeligt, men resten af pladsen er inddraget til kahyttens eget toilet og bad.

I går aftes spise jeg middag i den elegante Marina Yacht Club i Bodrum med hollandske Loes Douze, der ejer SCIC, som arrangerer krydstogtet. SCIC står for Sailing Cruises In Comfort, og da Loes sidst i 1990erne købte selskabet af sin tidligere chef i et stort hollandsk rejsebureau, hvor hun havde været marketingchef, besluttede hun, at det netop var komfort og et tårnhøjt serviceniveau, der skulle adskille hendes firma fra konkurrenterne.

I dag udgør Loes’ flåde ni skibe, og selv skifter hun og hendes mand mellem deres boliger i Malaga i Spanien, i Como i Italien, i London og så i tyrkiske Bodrum. Hun har besluttet selv at tage med, for passagererne er denne gang en blanding af almindelige gæster og journalister fra store mediehuse. Udover undertegnede, der repræsenterer escape og Berlingske, er der blandt andre journalister, som er tilknyttet britiske The Times og tyske Die Zeit. I næste uge kommer verdens førende rejsemagasin, Condé Nast Traveler, og grundlæggeren af guidebogsserien The Rough Guide.

Men nu er der frokost, og vi passagerer på Naviga klatrer over rællingen og går om bord på Nemesis, hvor vi samles omkring langbordet under solsejlet agter. Vi hyggesnakker og spørger høftigt til hinandens baggrund, mens vi sender den grønne salat, cous-cousen, en slags vegetarlasagne og det friske brød rundt. Alle tre daglige måltider er inkluderet i prisen på krydstogtet, og menuen er givet – den begrænsede plads i kabyssen umuliggør, at kokken kan lave mange forskellige retter på én gang.

Til gengæld kan man dagen og aftenen igennem frit vælge mellem et bredt udvalg af drikkevarer – fra juice, sodavand og iste, over vin og øl til stærkere spiritus. Det er også inkluderet i de ca. 7.500 kr., en uges krydstogt koster.

Efter maden vender vi tilbage til Naviga og fordeler os på de forskellige slikke-sol-hynder og siddearrangementer, der er rundt omkring på skibet, og den fire mand store besætning gør klar til at stikke til havs. Vores kaptajn er lidt ærgerlig, for der er vindstille, så Naviga og Nemesis er undtagelsesvis nødt til at sejle for motor, for vi skal nå at være fremme i Gümüslük, inden de næste passagerer ankommer.

Solen bager ned, og de næste timers sejladssidder nogle og småsnakker over et glas vin, andre har fundet de tykke romaner frem, og jeg selv sidder og nyder udsigten til de grønklædte bjerge med stedvise pletter af lavendel-violet. Jeg har været i Tyrkiet før, men aldrig om foråret, hvor her virkelig er frodigt og smukt.

Gümüslük viser sig blot at være en stribe huse langs kysten. Måske vil den med tiden vokse sig stor nok til at fortjene betegnelsen en flække – lige nu er der blot nogle beboelseshuse, et par caféer/spisesteder og en købmand.

De første passagerer kommer om bord på Naviga og Nemesis: En schweizer, en tysker, et italiensk par med en lille pige på halvandet år, og et hollandsk par. Vi »gamle« byder dem velkommen og præsenterer os en for en.

Tidligere på dagen havde jeg spurgt Loes, hvad man gjorde, hvis passagerne ikke kunne finde ud af det sammen? Når man er 10-12 mennesker sammen på et blot 22 meter langt og syv meter bredt skib i en uge, skal man helst kunne komme ud af det med hinanden.

»Det er næsten aldrig et problem,« havde hun svaret, »På de her cruises har jeg fået rig lejlighed til at studere gruppepsykologi, og det er det samme, der udspiller sig hver gang: Man skal lige finde ud af, hvem hinanden er, og så finder man sammen med nogen, som man taler godt med eller deler interesser med. Sådan er vi mennesker – vi får det til at fungere. Og skulle det en sjælden gang ske, at én falder helt udenfor, så foreslår vi vedkommende at flytte over på et af vores andre skibe, hvor de så garanteret finder nogen, de swinger godt sammen med.«

Da jeg senere på aftenen ligger i min køje og tænker dagen igennem, kan jeg se, hvad hun mener. Efter først at have indtaget »neutrale« roller, hvor alle om bord talte engelsk til hinanden, fandt de fire tysktalende passagerer her på Naviga sammen, mens jeg talte en del med en svensk pige og hendes norske kæreste.

Kort tid efter, at jeg er faldet i søvn, vågner jeg et øjeblik ved et »Thank you for waiting for us« og fodtrin på dækket over mig. De sidste passagerer er nu om bord, og turen kan for alvor begynde.

Dag 2

Skib: Naviga
Dato: 6. maj 2012
Position: Iassos, Tyrkiet, 37°15’ N, 27°43’ Ø
Dagens vejr: Solrigt, 24-26 grader. God vind
Stemning om bord: Doven – og med en kurre på tråden

DET HELE føles bare så ... rigtigt.

Efter morgenmaden (kaffe, te, frisk frugt, yoghurt, brød, ost, scrambled eggs, tomater og agurker) i Gümüslük hav-

de mandskabet sejlet Naviga ud i bugten for motor og så med hurtige besvægelser hejst først storejlet i midten, så det trekantede genoasejl forrest og til sidst mesansejlet agter. Vinden fangede straks sejlene, og Naviga hævede sig så meget i styrbords side, at to glas begyndte at glide ned ad langbordet.

Andy, en af de briter, der var ankommet sent i aftes, fik fat i glassene, inden de tippede ud over bordkanten, og sendte et stort smil til kaptajn Hakan, som stod bag det store ror og styrede Naviga gennem bølgerne.

Jeg læner mig tilbage og bare nyder at være til. De andre passagerer læser eller småsover, så det eneste, man kan høre, er bølgeskvulpene mod skibssiden, tovværkets knirken og knagen samt bogsider, der bliver vendt.

Det her er at sejle! Der er noget tidløst over det. Jeg får øje på Nemesis, der går for fulde sejl en 50-60 meter foran os, og forestiller mig, at vi er en af de ekspeditioner, der i 1700-tallet drog ud for at opdage nye verdener.

Jeg er og forbliver en æstetiker, så jeg nyder også synet og farverne. Træskibe er altid smukke i sig selv, men her er farverne som hentet ud af et livsstilsmagasin: De flødefarvede sejl mod lyseblå himmel, det honninggyldne træværk, de hvide reb, det azurblåt hav og som en farverig prik over i’et agter: Det smukke røde tyrkiske flag med den hvide halvmåne og stjerne.

På krydstogtet sejler man hveranden dag, og hveranden dag drager man – hvis man har lyst – på ture ind i landet. Det kan være vandreture, udflugter til historiske steder, besøg i lokale landsbyer, eller hvad man nu kan finde på.

I dag er sejl- og afslapningsdag.

Efter tre-fire timers laven-ingenting-sejladss til havs lægger vi til ud for en lille strand i læ af klipperne, og flere af passagererne benytter lejligheden til at bade i klare vand.

Efter frokost står vi atter til havs. Denne gang på en to timers tur mod den lille by Iassos, der i antikken var en af områdets vigtigste byer. Den havde været beboet af både den oprindelige kariske befolkning og siden af både græske erobrelere og persiske og romerske ditto. I dag er byen ubetydelig, men har et par interessante ruiner. Heriblandt et amfiteater. Det når jeg dog ikke at se, for jeg går i stedet en tur langs kysten og sætter mig ind på en lille strandrestaurant og får en kop alt for sød græsk kaffe, mens jeg kigger på de gamle mænd spille backgammon.

Herefter går jeg tilbage til Naviga og min kahyts skyggefuldhed. Jeg forsøger at læse lidt i den roman, jeg har med, men falder i søvn. Utroligt, så træt man kan blive af at slappe af. Men det er vel en slags stress-detox, hvor kroppen kræver sit.

Jeg vågner først, da kokken ringer med klokken som signal til, at aftensmaden er klar. Og hvor bliver vi forkælet: Grillede rejer, blæksprutter og fisk. Hertil grøn salat og bulgur.

Den gode vin er med til at hæve humøret, og senere på aftenen opstår turens eneste problem.

De tre briter, som er her på Naviga, er fest-mindede storbybøsser. Ikke af den løse-håndleds-slags, men mere livet-skal-leves-nu-typen. De har dagen igennem hygget sig med rosévin, så de har fået lagt en grund-feststemning. De har medbragt en iPod med den nyeste club-musik fra London og fyrrer nu godt op under rytmerne på skibets anlæg.

Inden vi får set os om, er agterdækket blevet til et intermistisk dansegulv, hvor ikke kun de tre briter, men også en hollandsk og en tysk pige vrider hofterne.

Efter en rum tid bliver det for meget for nogle af passa-

gerne på Nemesis (men også for undertegnede), der som sædvanlig ligger fortojet op ad Naviga, og en af passagererne derovrefra hopper over rællingen og beder rimelig kontant d’herrer og d’damer festaber om at dæmpe sig.

Hvilket de gør, men dog ikke uden at sende fornærmede »dumme voksne«-blikke efter os. Ret sjovt i betragtning af, at de alle er i 30erne og 40erne.

(Jeg talte senere med Loes om episoden, og hun forsikrede, at der fremover vil stå i rejsepapirerne, at man ikke må spille høj musik, medmindre det er aftalt med de øvrige passagerer. Uanset om man vil høre storby-club-musik, opera eller kroatisk folkemusik.)

Da roen atter har sænket sig, sidder vi og småsnakker over te og kaffe, og jeg beslutter at gå til ro. I morgen skal vi på udflugt.

Dag 3

Skib: Naviga
Dato: 7. maj 2012
Position: Ören, Tyrkiet, 37° 2’ N, 27° 57’ Ø
Dagens vejr: Solrigt, 25-27 grader. God vind
Stemning om bord: Træthed på den gode måde

»**DET ER IKKE** vores historie. Det er også jeres historie, Ja, hele Europas historie.«

Vi var tidligt oppe i dag. Morgenmad kl. 8 og så ellers af sted fra Iassos med udflugtsbussen, hvor guiden Bora Savaser engageret fortæller om områdets historie, mens vi er på vej mod det første udflugtsmål, Zeus-templet i Euromos, der under navnet Hyramos var en vigtig by i perioden fra omkring 500 før vor tid. Senere blev området overtaget af grækerne, der omdøbte byen til Euromos og i det andet århundrede e.Kr. byggede det smukke tempel, der i dag er blandt de mest velbevarede i Asien.

Gennem tiden har Tyrkiet fungeret som en bro mellem Asien og det europæiske kontinent, og denne del af landet, den vestlige, har en nærmest ufattelig rig historie. På grund af landets strategiske placering har alle de store civilisationer og hærledere været her og har efterladt sig spor. Noget, der især er udtalt i Istanbul (tidligere kendt som Byzans og Konstantinopel), som ligger lige præcis, hvor Europa og Asien mødes, og hvor man praktisk talt ikke kan grave et hul uden at støde på et fortidsminde. Eksempelvis er et kæmpeprojekt med en tunnel under Bosporustrædet nu forsinket betragteligt, fordi man under udgravningerne stødte på en hel romersk flåde, fra dengang hvor byen var hovedstad for det østromerske rige, og arbejdet derfor måtte indstilles.

Her i området har indbyggerne dog et noget mere pro-saisk forhold til oldtidsminderne, fortæller Bora. Man har simpelthen genbrugt de gamle søjler og byggesten, når man byggede nyt – »Her er en sten en sten« – og det er ikke usædvanligt at se en landsbybeoer bruge kapitælen fra en søjle som bord i haven.

Efter en lille times køretur stopper vi ved en undseelig grusvej. Zeus-templet ligger udenfor de sædvanlige turistområder, og derfor er det nærmest uberørt. Her er et skilt med info. Og det er det. Ingen souvenirsælgere, ingen guider med turister på slæb, ingen snack-boder. Bare et næsten intakt tempel – langt de fleste af søjlerne står stadig oprejst – i smukke, grønne omgivelser.

Vi tilbringer en halv times tid her og kører så videre til

næste oldtidsminde – landsbyen Herakleia, der har den særlige historie, at naturen har spærret den inde. Mens vi går rundt og ser på ruiner af den antikke bymur, et fort og et kloster, fortæller Bora, hvordan byen engang havde adgang til havet, men at de sedimentter, der blev skyllet ned fra bjergene heromkring, efter flere årundreder endte med at skabe en slags dæmning, der skilte byen, og bugten den lå ved, fra havet.

Det betyder, at nutidens Herakleia ligger ved en stor salt indsø, og at området er en fredet nationalpark med et helt særligt fiske- og fugleliv. Her lever blandt andre pelikaner og flamingoer. Og ikke mindst ål, som udgør et større mysterium.

Ål yngler ved Saragossahavet ved den nordamerikanske kyst flere tusinde kilometer herfra, og det betyder, at forældre-ålene skal kunne komme ud i havet, og at åleynglen skal kunne komme herind igen. Der er givet en række underjordiske sprækker og vandstrømme, som forbinder indsøen med havet – men hvordan kender åleynglen til dem, spørger man sig selv, mens man i landsbyer ved søen nyder grillede ål.

Efter en traditionel tyrkisk frokost – uden ål – på en hyggelig restaurant i landsbyen kører bussen os mod Ören, hvortil Naviga og Nemesis er sejlet og ligger og venter på os. Vi bliver hentet på stranden af gummibåde med påhængsmotor og bliver sejlet ud til skibene, hvor vi trætte af solvarme og Boras historiefortælling stort set alle sammen går i kahytterne for at snuppe en eftermiddagslur.

Dag 4

Skib: Naviga

Dato: 8. maj 2012

Position: En strand i Tyrkiet, 37°2' N, 27°33' Ø

Dagens vejr: Solrigt, 23-25 grader. God vind

Stemning om bord: Familiær

Jeg vågner ved et »PLASK!« efterfulgt af latter. Den første morgenfriske skibspassager er hoppet ud over skibssiden til en svømmetur. Siden følger tre plask mere. Det er briterne og en af tyskerne.

I dag er det atter sejldag, og det passer mig fint. I går var krævende, og selv om den sluttede hyggeligt med først te og kage ovre hos Nemesis og siden aftensmad hos os selv på Naviga, ser jeg frem til bare at læse, slappe af og småsnakke dagen væk.

»Vi har jo et medlem af Abbas officielle fanklub imellem os«, siger britiske James, en af bøsserne, ved morgenbordet. Han arbejder for et internet-site for »de meget, meget rige« og er med på turen sammen med Andy og Ian.

Andy kan ikke lade være med at grine:

»Jeg meldte mig ind i fanklubben som 12-årig i 1977, efter at have været vild med Abba, siden de vandt Melodi Grand Prix i 1974 med »Waterloo«, og fik et flot medlemsbevis og et kæmpebadge med de fire Abba-medlemmer på. Stolt tog jeg naturligvis badget på i skole, men da jeg kom hen til alle de andre drenge, der spillede fodbold i skolegården, gloede de bare må mig lille spinkle dreng med et stort Abba-badge på jakken. Det var første gang, det gik op for mig, at jeg var... *speciel*,« fortæller han.

Hele bordet griner af skolegårdsscenen, der er som hentet fra en Ken Loach-film.

Som dagene er gået, er vi passagerer kommet tættere på hinanden. Nu taler vi ikke kun om generelle ting som skattetrykket derhjemme, vores chefer og vores favoritrejsesteder. Nu taler vi om os selv.

Men også den generelle stemning om bord er blevet mere familiær. I begyndelsen spurgte vi høfligt besætningen om noget at drikke eller nogle snacks – nu går vi bare hen i kølerummet og henter en dåse iste eller en flaske vand. Og da vi på et tidspunkt lægger til ved en lille kystby, spørger kaptajnen, om der er nogen, som lige vil have noget med fra land? Cigaretter? En is? Chips?

Jeg har efterhånden brugt en del timer på at tale med nordmanden, som er idé-historiker og redaktør på en akademisk forlag i Sverige (og som ifølge den aldrende livsnyder Elizabeth ligner en fotomodel, når han sidder på bovsprydet og fisker med brødstykker som madding – ellers er hendes favorit klart italieneren, som hun kalder Mr. Muscles), og med den britiske pensionist Roger ovre fra Nemesis. Han er som hentet ud af en engelsk tv-serie med sit hvide hår, milde humor og konstante småindskud som »Really?«, »That's nice« og »Is that so?«.

Det ærgrer mig, at det er min sidste dag om bord, for jeg kan forudse, at gruppen af passagererne vil nyde hinandens selskab stadig mere, som ugen går, og at cruiset så ikke længere kun handler om det ubestridt lækre ved at sejle rundt i sådan et smukt træskib i skønne omgivelser, men at man også lærer nye mennesker at kende.

»Hvordan har din dag været, Lars?« spørger James og lægger armen om min skulder, som jeg står og kigger ud over rælingen på kaptajnen, der er ved at gøre gummibåden klar til vandski.

»Dejlig,« svarer jeg, mens Mr. Muscles vinker, da han sejler forbi i en af de to havkajakker, vi har med: »Rigtig dejlig, tak.«

Loes kommer også forbi.

»Jeg har en overraskelse til jer: I aften arrangerer vi en barbeque inde på en strand et stykke herfra. Så kan du lige nå at få den oplevelse med, inden du atter forlader os,« siger hun henvendt til mig

Ude på vandet vræler gummibådens motor højlydt, og man hører lige et højt »Ready?« og et bekræftende »Yes!«, inden gummibåden skyder frem, og redaktøren af britiske Woman's Weekly på rystende knæ får rejst sig på vandskiene. Passagererne på både Navida og Nemesis jubler og klapper, da hun i suveræn stil slår et stort sving ude i bugten og atter sætter kursen mod de to både, der ligger fortøjret side om side.

Efter hende forsøger et par af tyskerne sig uden større held. De forsvinder i store pladsk akkompagneret af vi tilskuers skuffede »ååhh...« efterfulgt af støttende klapsalver. Kun en schweizisk gæst klarer den. Men han afslører også bagefter, at han har »snydt«, da han er skilærer til daglig.

Om en times tid eller to – »Tiden er ikke vigtig på havet,« som kaptajn Hakans mantra lyder – letter vi anker, hejser sejlene og sætter kurs mod stranden, hvor barbeque-festen skal foregå.

(...)

Se, der er Lille Bjørn,« siger Loes senere på aftenen og peger. Jeg kigger op mod de lysende stjerner på den mørke himmel over os og får øje først på Nordstjernen, hvorefter resten af stjernebilledet træder tydeligt frem. Det er en smuk aften. Bjergene står som koksgrå skygger mod den blåsorte himmel, og månelys glimter på vandet i den lille bugt, hvor Naviga og Nemesis har ankret op for natten.

Jeg kaster et sidste blik mod stranden bag os. Lyden fra påhængsmotoren på den lille jolle, vi sejler i, overdøver snakken og latteren fra selskabet, der sidder på puder og tæpper i sandet derinde, men i aftenmørket kan man tydeligt se gløderne fra grillen, hvor kokkene tilberedte spid med kylling og peberfrugt, de tyrkiske lamme- og oksefrikadeller köfte, indbagte aubergineskiver og andre lækkerier, som vi skyllede ned med kølig rosévin og Efes-øl.

Det er ærgerligt, men da jeg skal nå at fly fra lufthavnen i Bodrum meget tidligt i morgen, må jeg forlade det hyggelige selskab og bliver nu sejlet over mod Naviga, hvor jeg lige kan nå at få nogle timers søvn i min hyggelige kahyt.

Det her er det gode liv. ■

Info

Hvordan kommer du til skibet?

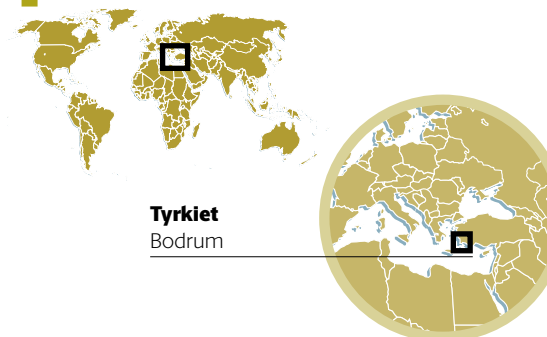
■ SCIC, der er hollandsk ejet, sejler typisk fra den lille by Ortakent tæt ved den sydtyrkiske ferieby Bodrum. Turkish Airlines flyver dagligt fra København via Istanbul til Bodrum-Milas fra ca. 1.700 kr. retur. SCIC sørger for transport til og fra skibene. Krydstogterne begynder om lørdagen, men vi anbefaler, at man ankommer til Bodrum allerede dagen før, så man også kan nå at opleve den spændende by. Vi boede på det billige Otel Gulet (ca. 360 kr. pr. nat) ved marinaen. Hotellet fandt vi på Hotels.com. Tjek turkishairlines.com for flybilletter.

Hvad koster krydstogtet?

■ En uges krydstogt koster fra 1.034 euro. I prisen er inkluderet al mad og drikke – også vin og alkohol. Hveranden dag er sejldag (for sejl, medmindre der ingen vind er), og hveranden dag er udflugts-/aktivitetsdag. Udflugter tilkøbes. Aktiviteter som vandski, havkajak og snorkling er gratis. Se de mange tilbud og priser på hjemmesiden. Man kan også booke et helt skib med plads til 8 passagerer for fra 5.993 euro for en uge – inklusive forplejning og fire mands besætning. Her kan man selv være med til at sammensætte et program. SCIC har tidligere arrangeret alt fra gourmetture, over yoga- og fitnessuger til naturistkrydstogt. Der er adgang til internet om bord, ligesom der er par timer dagligt er mulighed for at oplade mobil, computer, kamera, iPad o.lign. Læs mere på scicsailing.eu

Hvornår kan man sejle?

■ SCIC sejler fra april til slut oktober. Foråret er optimalt, da vejret er som dansk sommer, og naturen er fantastisk smuk. Juli og august er der meget hedt på vandet, men efteråret igen er behageligt – så er vegetationen dog brændt af, og bjergene fremstår grågule.

Tyrkiet
Bodrum